

עָשׂוֹר, בְּנִין דְּקָא מְנַהֲרִין לָהּ עֶשֶׂר זְמַנִּין, הָא מֵאָה.
 וְתוּ, הָא מִלָּה דְקָאמְרַת, וְדָאֵי לְשַׁבְּעִין סְלִיקָא
 בְּהָאֵי יוֹמָא, (ובדרגא דשבעין איהו, ובדרגא דמאה איהו. לדרגא דמאה
 לאשלמא ולאנהרא.) וּבְהָאֵי דְרָגָא דְשַׁבְּעִין, דְּהָא בְּיוֹמָא
 דָּא נָטִיל לְכָל עַמָּא דִּישְׂרָאֵל לְמִידָן, וּכְלָהוּ קַיִימִין
 בְּנִשְׁמֵתָא יְתִיר מְנוּפָא, דְּהָא בְּיוֹמָא דָּא עֲנוּיָא
 דְּנִפְשָׁא אִיהוּ, וְלֹא מְנוּפָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וְעֵנִיתֶם
 אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תְעוּנָה. וְהָאֵי
 יוֹמָא נָטִיל לְכָל נַפְשָׁאן וְהוּוּ בְּרִשׁוּתֵיהּ, וְאֵי לָא
 קַיִימָא בְּרֹזָא (נ"א בְּרִשׁוּתָא) דְּשַׁבְּעִין, לִית לִיהּ רִשׁוּ
 בְּנִפְשָׁאן, (ס"א לְקַיִימָא תַּמּוֹן) דְּקַיִימָא דְנִפְשָׁאן בְּרֹזָא (דף קפ"ו
 ע"א) דְּשַׁבְּעִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים ז) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ
 בְּהֵם שַׁבְּעִים שָׁנָה וְגו'.

לשון הקודש

שְׁהַרֵי בְּיוֹם זֶה עֲנוּי שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הוּא, וְלֹא
 שֶׁל הַגּוּף, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְעֵנִיתֶם אֶת
 נַפְשׁוֹתֵיכֶם. כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תְעוּנָה.
 וַיּוֹם זֶה לֹקַחַת לְכָל הַנֶּפְשׁוֹת וְנִמְצְאוֹת
 בְּרִשׁוּתוֹ. וְאִם לֹא עוֹמְדַת בְּסוּד (בְּרִשׁוּת)
 שֶׁל שַׁבְּעִים, אֵינן לָהּ רִשׁוּת בְּנִפְשׁוֹת (לַעֲמֹד
 שָׁם), שֶׁעֹמְדַת הַנֶּפְשׁוֹת בְּסוּד שֶׁל
 שַׁבְּעִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ז) יְמֵי
 שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שַׁבְּעִים שָׁנָה וְגו'.

הַלְבָּנָה נִקְרָאת חֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, וּמִפְּנֵי כֵן
 נִקְרָא חֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי עָשׂוֹר, מִפְּנֵי
 שֶׁכְּשֵׁמְאִירִים לָהּ עֶשֶׂר פְּעָמִים – הָרִי
 מֵאָה. וְעוֹד, דְּבָר זֶה שֶׁאֲמַרְתָּ, וְדָאֵי
 לְשַׁבְּעִים עוֹלָה בְּיוֹם זֶה (ובמדרגה של שבעים
 היא, ובמדרגה של מאה היא, לדרגה של מאה להשלים
 ולהאיר.) וּבְדִרְגָּה זוֹ שֶׁל שַׁבְּעִים, שְׁהַרֵי
 בְּיוֹם זֶה נוֹטֵל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל לְדוֹן,
 וְכֻלָּם עוֹמְדִים בְּנִשְׁמָה יוֹתֵר מֵהַגּוּף,

וְאִי תִימָא נַפְשָׁאן דְּרַבֵּי דְלָא אֲשֻׁלִּימוּ לְשַׁבְּעִין
 שְׁנִין לָא שְׁלֵטָא בְּהוּ. וְדָאִי שְׁלֵטָא בְּהוּ,
 אֲבָל לָא בְּשֻׁלִּימוּ, כְּמָאן דְּזָכִי יוֹמִין סְגִיִּין
 לְפַקוּדֵי אוֹרֵייתָא, וְעַם כָּל דָּא בְּכֻלְהוּ שַׁבְּעִין שְׁנִין
 אֲזֵלָא. וְעַל דָּא תִּנְיֵן אֶחָד הַמְרַבָּה וְאֶחָד
 הַמְמַעִיט. כְּמָאן אֶחָד. בְּיַחְוּדָא דְשַׁבְּעִין שְׁנִין, כְּמָאן
 דְּאֶסְגִּי, וְכְמָאן דְּאֶמְעִיט.

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי אַעֲבַר בְּכֻלְהוּ שַׁבְּעִין,
 וְאֲשֵׁתָלִים הָאִי דְרַגָּא בְּכֻלְהוּ, וְכָל נִשְׁמַתִּין
 סְלִקִין קָמִיָּה, וְדָאִין לְהוֹן בְּדִינָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיד
 הוּא חַיִּים עָלְיֵיהוּ דִישְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דָּא, כְּמָאן דְּלָא
 אַעֲבַר טִינָא מְרוּחִיָּה לְכַפָּרָא עָלֵיהּ, (בְּיוֹמָא דָּא) כִּד
 סָלִיק צְלוֹתֵיהּ בְּהָאִי יוֹמָא, מִבַּע בְּהַחֲוָא אֶתְר
 דְּאֶקְרִי רַפֵּשׁ וְטִיט, וְאִיְהוּ מְצוּלוֹת יָם וְלָא סָלִיק
 לְאַתְעַטְרָא בְּרִישָׁא דְּמַלְכָּא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׁמַרְבָּה וְמִי שְׁמַמְעִיט.
 וְעַל זֶה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים עוֹבְרֵת בְּכָל
 הַשַּׁבְּעִים, וְנִשְׁלַמֵּת דְרַגָּה זֹו בְּכָלֵם, וְכָל
 הַנִּשְׁמוֹת עוֹלוֹת לְפָנָיו, וְדָן אֶת כָּלֵן
 בְּדִין, וְהַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵם עַל
 יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם זֶה. מִי שֶׁלֹּא הֶעֱבִיר מְנוּפָה
 מְרוּחוֹ לְכַפֵּר עָלָיו, (בְּיוֹם זֶה) כִּבְּאֲשֶׁר עוֹלָה
 תְּפִלָּתוֹ בְּיוֹם זֶה, מִבַּע בְּמִקּוּם הַהוּא

וְאֵם תֹּאמַר, נַפְשוֹת הַיְלָדִים שֶׁלֹּא
 הִשְׁלִימוּ לְשַׁבְּעִים שָׁנָה לֹא שׁוֹלֵטֵת בָּהֶם
 – וְדָאִי שֶׁשׁוֹלֵטֵת בָּהֶם, אֲבָל לֹא
 בְּשֻׁלְמוֹת, כְּמִי שֶׁזָּכָה לְיָמִים הַרְבֵּה
 לְמַצְווֹת הַתּוֹרָה, וְעַם כָּל זֶה, בְּכָל
 שַׁבְּעִים שָׁנָה הִיא הוֹלֵכֵת. וְעַל זֶה לְמַדְנֵג,
 אֶחָד הַמְרַבָּה וְאֶחָד הַמְמַעִיט. מַה זֶה
 אֶחָד? בְּיַחְוּד שֶׁל שַׁבְּעִים שָׁנָה, מִי

בְּיוֹמָא דָּא לָא אֶצְטְרִיךְ בַּר נָשׁ לְפַרְשָׁא חֲטָאוֹי
 קָמִי אַחְרָא, בְּגִין דְּכַמְּחָה אֵינוּן דְּנִטְלִי
 הָהִיא מַלְתָּה, וְסִלְקִי לָהּ לְעִילָא, וְאִית סְהַדִּין בְּתַהִיא
 מַלְתָּה. וּמַח (מִיכָה ז) מִשְׁכַּבְת חִיקְךָ שְׁמֹר פְּתַחַי פִּידָּהּ,
 כָּל שְׁכֵן אֵינוּן דְּאִזְלִי וְעֵינֵי לְקַטְרָנָא לֹון, וְסְהַדִּי
 עֲלֵיהּ. וְכָל שְׁכֵן דְּחָצִיפוּ אִיהוּ לְקָמִי כְּלָא, וְחִלּוּל
 שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (קְהֵלֶת ה)
 אֵל תִּתֵּן אֶת פִּידָּהּ לְחֲטִיא אֶת בְּשָׂרָךְ. (מִכָּאן וְהִלָּאָה רוּז
 בַּגּוּוֹן אַחְרָא).

פְּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת יב) הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים
 וְגוֹ', וְכִי כְּלָהוּ זְמַנֵּין וְחֲדָשִׁין לָאוּ אֵינוּן
 דְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. (אֵלָא חֲדָשִׁיכֶם לָא כְּתִיב) אֵלָא הַחֲדָשׁ
 הַזֶּה לָכֶם, דִּילִי אִיהוּ, אֲבָל אֲנָא מְסָרִית לִיהּ לְכוּן,
 דְלְכוּן אִיהוּ בְּאַתְגְּלִיא, אֲבָל שְׁבִיעָאָה דִּילִי אִיהוּ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׁעוֹזוֹת הוּא לְפָנֵי הַכֹּל וְחִלּוּל שְׁמוֹ שֶׁל
 הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעַל זֶה כְּתוּב, (קְהֵלֶת ה)
 אֵל תִּתֵּן אֶת פִּידָּהּ לְחֲטִיא אֶת בְּשָׂרָךְ.
 (מִכָּאן וְהִלָּאָה סוּד בַּאוּפֹן אַחֲרֵי)

פְּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת יב) הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם
 רֵאשׁ חֲדָשִׁים וְגוֹ'. וְכִי כָּל הַזְּמַנִּים
 וְהַחֲדָשִׁים אֵינֶם שֶׁל הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא?
 (אֵלָא חֲדָשִׁיכֶם לָא כְּתוּב) אֵלָא הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם,
 שְׁלִי הוּא, אֲבָל אֲנִי מְסָרְתִי אוֹתוֹ לָכֶם.

שְׁנִקְרָא רֶפֶשׁ וְטִיט, וְהוּא מְצוּלוֹת יָם,
 וְלֹא עוֹלָה לְהִיּוֹת עֲטֵרָה בְּרֵאשׁ הַמַּלְכָּה.
 בְּיוֹם זֶה לֹא אֶצְרִיךְ בֶּן אָדָם לְפַרְשׁ
 חֲטָאוֹ בְּפָנֵי אַחֲרֵי, מִשּׁוּם שְׁכַמְּחָה הֵם
 שְׁלוּקְחִים הַדְּבּוּר הַהוּא וּמַעֲלִים אוֹתוֹ
 לְמַעַלָּה, וְיֵשׁ עֲדִים בְּדְבּוּר הַהוּא. וּמַח
 (מִיכָה ז) מִשְׁכַּבְת חִיקְךָ שְׁמֹר פְּתַחַי פִּידָּהּ –
 כָּל שְׁכֵן אֵלוֹ שְׁהוֹלְכִים וּמְסַתְּבָלִים
 לְקַטְרָג עֲלֵיהֶם וּמַעֲיִדִים עֲלֵיהֶם, וְכָל שְׁכֵן

וְעַל דָּא אִיהוּ בִּכְסָה, וְלֹא בְּאַתְנָלְיָא. יִרְחֵא דְלִכּוּן,
 אִיהוּ בְּסִדּוּרָא, כְּסִדְר דְּאַתְנוּן אָבִיב, דְּאִיהוּ אַב"ג.
 י"ב אִיהוּ רְזָא דְג'. (ס"א וְאִיהוּ אַב"ג כְּסִדְרָא דְאַתְנוּן) אֲכַל יִרְחֵא
 שְׁבִיעָא דִּילִי אִיהוּ מְסוּפָא דְאַתְנוּן. (ס"א תְּשָׁרִי) מָאִי
 טַעְמָא. אֲתוּן מִתְתָא לְעִילָא, וְאַנָּא מְעִילָא לְתִתָּא.

הֵאִי דִּילִי. פְּרִישָׁא דִּירְחֵא, אָנָּא אִיהוּ בְּאַתְפְּסִיָּא.
 בַּעֲשָׂרָה דִּירְחֵא, אָנָּא אִיהוּ, בְּגִין דְּאַנָּא
 בְּחֻמְשׁ קְדָמָאִי, וּבְחֻמְשׁ אַחֲרֵינִי, וּבְחֻמְשׁ תְּלִיתָאִי.
 בְּקְדָמִיתָא דִּירְחֵא אָנָּא אִיהוּ, בְּגִין חֻמְשָׁא יוֹמִין.
 בַּעֲשָׂרָה דִּירְחֵא אָנָּא אִיהוּ, בְּגִין חֻמְשׁ יוֹמִין
 אַחֲרֵינִי. בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר דִּירְחֵא אָנָּא אִיהוּ, בְּגִין
 חֻמְשׁ תְּלִיתָאִי.

מָאִי טַעְמָא כּוּלֵי הֵאִי. בְּגִין דְּכָל יִרְחֵא דָּא
 מְעַלְמָא עֲלָאָה אִיהוּ, וְעַלְמָא עֲלָאָה בְּרְזָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

ובַּעֲשָׂרָה לַחֲדָשׁ אֲנִי הוּא, מְשׁוּם שְׁאֲנִי
 בְּחֻמְשׁ רֵאשׁוֹנוֹת, וּבְחֻמְשׁ אַחֲרוֹנוֹת,
 וּבְחֻמְשׁ שְׁלִישִׁיּוֹת. בְּתַחֲלַת הַחֲדָשׁ אֲנִי
 הוּא מְשׁוּם חֻמְשָׁה יָמִים. בַּעֲשָׂרָה לַחֲדָשׁ
 אֲנִי הוּא מְשׁוּם חֻמְשָׁה יָמִים אַחֲרָיִם.
 בְּחֻמְשָׁה עֶשֶׂר לַחֲדָשׁ אֲנִי הוּא מְשׁוּם
 חֻמְשׁ שְׁלִישִׁיּוֹת.

מָה הַטַּעַם כָּל זֶה? מְשׁוּם שְׁכַל חֲדָשׁ זֶה
 הוּא מְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּסוּד

שְׁלֹכֶם הוּא בְּנִגְלָה, אֲכַל שְׁבִיעֵי שְׁלִי
 הוּא, וְעַל זֶה הוּא בְּכִסָּה וְלֹא בְּגִלוּי.
 חֲדָשׁ שְׁלֹכֶם הוּא מְסִדְר כְּסִדְר אוֹתִיּוֹת
 אָבִיב, שְׁהוּא א' ב' ג'. י"ב הוּא סוּד אוֹת
 ג' (וְהוּא א' ב' ג' כְּסִדְר הָאוֹתִיּוֹת). אֲכַל הַחֲדָשׁ
 הַשְּׁבִיעִי, שְׁלִי הוּא מְסוּפָה הָאוֹתִיּוֹת (תְּשָׁרִי).
 מָה הַטַּעַם? אַתֶּם מְמַטְּה לְמַעְלָה, וְאֲנִי
 מְמַעְלָה לְמַטָּה.
 זֶה שְׁלִי. בְּרֵאשׁ הַחֲדָשׁ אֲנִי הוּא בְּכִסּוּי,

דְּחָמֵשׁ אֵיהוּ, בְּכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, וּבְגִינֵי כֶךְ יִרְחֵא
 דָּא אֵיהוּ בְּכֶסֶה, וְלֹא בְּאֲתַנְגְּלִיא, בְּגִין דְּעֵלְמָא
 עֲלָאָה בְּכֶסֶה אֵיהוּ, וְכָל מְלוֹי בְּאֲתַכְפְּסִיא. וְיִרְחֵא
 דָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵיהוּ בְּלַחֲדוּי. פִּינּוּ דְמָטָא
 יוֹמָא דְחַמְיָסָר, בְּדִין גְּלִיָּא. כִּלְאָ אֵיהוּ מָטָא
 בְּחֻדְתוּתָא דְסִיחָרָא, וְסִיחָרָא אֲשֶׁתְּלִימָת, וְאֲתַנְהִירָת
 מְאִימָא עֲלָאָה, וְקִימָא לְאִנְהָרָא לְתַתָּאי מְגוּ
 נְהוּרָא דְלַעִילָא, וְעַל דָּא אֶקְרִי רֵאשׁוֹן, כְּמָה דְאֵת
 אָמַר (ויקרא כג) וּלְקַחְתֶּם לָכֶם פִּיזִם הָרֵאשׁוֹן. עַד
 הַשְּׁתָּא קִימֵי בְּלָהוּ יוֹמִין בְּרִזָּא עֲלָאָה, מִכָּאן נַחְתִּין
 לְרִזָּא תַתָּאָה.

תָּא חַוֵּי, מִיּוֹמָא עֲלָאָה הָווּ אֵלִין יוֹמִין קַדְמָאִין,
 רִזָּא דְעֵלְמָא עֲלָאָה, מָאן דָּאִין דִּינָא דְעֵלְמָא,
 דְהָא דִינָא לָא אֲשֶׁתְּכַח בְּהַאי עֵלְמָא, אֶלָּא מְדִינָא
 תַתָּאָה, (ס"א רז"א) דְדָא (ישעיה נד) אֱלֹהֵי כָל הָאָרֶץ יִקְרָא.

לשון הקודש

מתוך האור העליון, ועל זה נקרא
 חדש זה הוא בכסוי ולא בגלוי, משום
 שעולם העליון בכסוי הוא, וכל דבריו
 בהסתתר. וחדש זה הוא של הקדוש ברוך
 הוא לבדו. פִּינּוּ שְׁמַגִּיעַ יוֹם הַמָּיּוּ לַחֲדָשׁ,
 אִזּוּ מִתְגַּלֶּה. הַכֹּל הוּא מְגִיעַ בְּהַתְחַדְשׁוֹת
 הַלְבָנָה, וְנִשְׁלַמַת הַלְבָנָה וּמְאִירָה מְאִמָּא
 הָעֲלִיּוֹנָה, וְעוֹמְדָת לְהַאִיר לַתְּחַתּוֹנִים

בא וראה, מיום העליון היו ימים אלו
 הראשונים, סוד של העולם העליון, מי
 דן דין של העולם, שְׁהַרֵי דִין לֹא נִמְצָא

לסוד תחתון.

דְּאִי תִימָא דִינָא דְעֵלְמָא דְאִין לְעִילָא, אִי הָכִי לָא
 אֲתִקְרִי עֵלְמָא דְחִירוּ, עֵלְמָא דְנִהִירוּ דְכָל עֵלְמִין.
 עֵלְמָא דְכָל חַיִּין, עֵלְמָא דְכָל חִירוּ. וְאִי תִימָא
 מְדִינָא דִיבְצַחְקִי. אִי אִיהוּ אֲתֵעַר דִינָא לְגַבִּי הָאִי
 עֵלְמָא, לָא יִכְלִין כָּל עֵלְמָא לְמִסְבַּל, דְהֵחֳוּא אִשָּׁא
 תְקִיפָא עֲלָאָה, לָא אִית מָאן דְסָבִיל לִיה, אֶלָּא
 אִשָּׁא דְלִתְתָא, דְאִיהוּ אִשָּׁא דְסָבִיל אִשָּׁא.

אֶלָּא, כְּמָה דְעֵלְמָא דָא עֵלְמָא תִתְאַה דְכְלָהוּ
 עֵלְמִין. הָכִי נָמִי כָּל דִינֹוֹי מִעֵלְמָא תִתְאַה,
 דְאַלְהִים שׁוֹפֵט. וְדָא אִקְרִי דִינָא עֲלָאָה עַל הָאִי
 עֵלְמָא, וּבְנִין דְאִיהוּ דִרְגָא שְׁבִיעָאָה, לָא גְזִיר גְזָרָה
 עַל בְּר נֶשׁ, אֶלָּא מִעֲשָׂרִין שְׁנִין וְלְעִילָא.

אֲשַׁנְּחָה הָאִי סָבָא בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְחָמָא לִיה דְזִלְגִין
 עֵינֵוֹי דְמַעִין. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי הִיא

לשון הקודש

ההוא, אין מי שסובל אותו, אלא אש
 שלמטה, שהוא אש שסובל אש.
 אלא, כמו שהעולם הזה עולם התחתון
 של כל העולמות, כך גם כל דיניו
 מעולם התחתון, של אלקים שופט. וזה
 נקרא דין עליון על העולם הזה, ומשום
 שהוא דרגה שביעית, לא נזרים גזרה
 על בן אדם אלא מעשרים שנה ומעלה.
 הסתפל הזקן הזה ברבי שמעון, וראה

בזה העולם אלא מדין התחתון? (סד)
 שזה - (ישעיה נד) אלהי כל הארץ יקרא.
 שאם תאמר דין העולם דן למעלה, אם
 כן לא היה נקרא עולם התרות, עולם
 שהוא אור של כל העולמות, עולם של
 כל החיים, עולם של כל החרות. ואם
 תאמר מדין של יצחק - אם הוא מעורר
 דין לגבי העולם הזה, לא יכולים כל
 העולם לסבל, שהאש העליון התקיף

שְׁבִיעָאָה, אִמַּי (דף קפ"ו ע"ב) מֵעֶשְׂרִין שָׁנִין וְלַעֲיֻלָּא.
 אָמַר לִיה, זַכָּאָה מָאן דְּמַלִּיל עַל אוֹדְנִין דְּשַׁמְעִין.
 תָּא חֲזִי, בִּי דִינָא דְלַתְתָּא בְּאַרְעָא, לָא גִזְרִין דִּינָא
 עַל בַּר נֶשׁ, עַד תְּלִיסַר שָׁנִין. מָאִי טַעְמָא.
 בְּגִין דְּשַׁבְּקִין שִׁבְעַ שָׁנִין לְשַׁבִּיעָאָה, אֱלֹהֵי כָּל
 הָאָרֶץ יִקְרָא. וְלִית רִשּׁוֹ לְבַר נֶשׁ בְּאִינוּן שִׁבְעַ.
 וְאִינוּן שִׁבְעַ, לָא שָׂרְאן אֱלָא עַל תְּלִיסַר דְּלַתְתָּא,
 (בְּאַרְעָא) דְּאִינוּן כּוּרְסֵיָא לְגַבִּיהַ, וּבְגִין כֵּךְ, כָּל גִּזְרִין,
 וְכָל דִּינִין דְּלַתְתָּא, מֵאִינוּן שִׁבְעַ שָׁנִין דְּלַתְתָּא,
 כְּלָלָא דְּעֶשְׂרִין שָׁנִין אִיהוּ.

וְדִינָא דְּעֻלְמָא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, עַל יָדָא דְּהֵאִי
 דְּרַגָּא אִיהוּ, דְּאִיהוּ מִמָּשׁ קִיּוּמָא בְּדִינָא
 עַל בְּנוֵי בְּהֵאִי עֻלְמָא, בְּגִין לְאַתְדַּכָּאָה לְגַבִּי עֻלְמָא
 עֻלְאָה, בְּגִין דְּלִית לִיה סִינַע לְסֻלְקָא וְלְאַתְדַּכָּאָה
 אֱלָא מִגּוֹ תַּתְּאִי.

 לְשׁוֹן הַקּוּדֻשׁ

וְאִין רְשׁוּת לְאָדָם בְּאֵלוֹ הַשִּׁבְעַ. וְאֵלוֹ
 הַשִּׁבְעַ לֹא נִמְצְאוּת אֱלָא עַל שְׁלֹשׁ
 עֶשְׂרֵה שְׁלֹמֶטָה (בְּאַרְצֵי), שְׂאֵלוֹ כִּסָּא לְגַבִּיו,
 וּמִשׁוּם זֶה כָּל גִּזְרוֹת וְכָל הַדִּינִים
 שְׁלֹמֶטָה, מֵאֵלוֹ הַשִּׁבְעַ שָׁנִים שְׁלֹמֶטָה,
 כְּלָלוֹת שֶׁל עֶשְׂרִים שָׁנָה הֵם.

וְדִין הָעוֹלָם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא עַל יְדֵי
 זוֹ הַמְּדַרְגָּה, שֶׁהוּא מִמָּשׁ עוֹמֵד בְּדִין עַל

אוֹתוֹ שְׂזוּלְגוֹת עֵינָיו דְּמַעוֹת. אָמַר רַבִּי
 שַׁמְעוֹן, אִם הִיא שְׁבִיעִית, מַדּוּעַ
 מֵעֶשְׂרִים שָׁנָה וְנִמְעָלָה? אָמַר לוֹ, אֲשֶׁרִי
 מִי שֶׁמְדַבֵּר עַל אֲזִינִים שׁוֹמְעוֹת.

כֵּן וְרָאָה, בֵּית דִּין שְׁלֹמֶטָה בְּאַרְצֵי לֹא
 גִּזְרִים דִּין עַל כֵּן אָדָם עַד שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
 שָׁנָה. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁעוֹזְבִים שִׁבְעַ
 שָׁנִים לְשַׁבִּיעִית, אֱלֹהֵי כָּל הָאָרֶץ יִקְרָא.

וְכִד יִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן בְּחַמְיָסָר יוֹמִין, כִּדִּין נְטִיל
 לְבָנָיו, לְפָרְשָׁא גְדַפּוּי עַלְיָהוּ, וְלִמְחַדֵּי
 עִמְהוֹן. וְעַל דָּא כְּתִיב וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן,
 פְּרִי, דָּא אִיהוּ אֵילָנָא דְאַקְרֵי עֵץ פְּרִי, וְאַשְׁתַּכַּח
 בֵּיהּ פְּרִי. עֵץ הָדָר: כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים צו) הוֹד
 וְהָדָר לְפָנָיו. מָאֵי טַעְמָא אַקְרֵי הָדָר, וּמָאֵן אִיהוּ
 הָדָר. אֱלָא דָּא צְדִיק.

אֵמַאי אַקְרֵי הָדָר, וְהָא אַתְר טְמִירָא אִיהוּ דְלִית
 לֵיה גְלוּיָא, וְצְרִיכָא לְאַתְכַּסֵּינָא תְּדִיר, וְלִית
 הָדָר אֱלָא מָאֵן דְאַתְגַּלִּינָא וְאַתְחִזִּי. אֱלָא, אַף עַל
 גַּב דְּאִיהוּ דְרֵנָא טְמִירָא, הַדוּרָא אִיהוּ דְכָל גּוּפָא,
 וְלֹא אֲשַׁתְּכַח הַדוּרָא לְגוּפָא, אֱלָא בֵּיהּ. מָאֵי
 טַעְמָא. מָאֵן דְלִית עֲמִיה הָאֵי דְרֵנָא, לִית בֵּיהּ
 הַדוּרָא, לְמִיעַל בְּבָנֵי נְשָׂא. קָלָא לָאו עֲמִיה

לשון הקודש

מָה טַעַם נִקְרָא הָדָר, וּמֵי הוּא הָדָר?
 אֱלָא זֶה צְדִיק.

מִדּוּעַ נִקְרָא הָדָר, וְהָרִי מְקוֹם מְסַתֵּר
 הוּא שְׂאִין לוֹ גְלוּי, וְצְרִיךְ לְהִתְכַּסּוֹת
 תְּמִיד, וְאִין הָדָר אֱלָא מִי שְׂמַתְנַגְלָה
 וּמִתְרַאֶה? אֱלָא, אַף עַל גַּב שֶׁהוּא דְרֵנָה
 מְסַתֵּרֶת, הַדוּר הוּא שֶׁל כָּל הַגּוּף, וְלֹא
 נִמְצָא הַדוּר לְגוּף אֱלָא בּוֹ. מָה טַעַם?
 מִי שְׂאִין עִמּוֹ מְדַרְגָּה זוֹ, אִין בּוֹ הַדוּר

בְּנָיו כְּעוֹלָם הַזֶּה כִּדִּי לְהַטְהֵר לְגַבֵּי
 הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, מִשּׁוּם שְׂאִין לוֹ סִיוַע
 לְעֹלֹת וּלְהַטְהֵר אֱלָא מִתּוֹךְ הַתְּחַתּוּנִים.
 וְכַאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם,
 אִזּוֹ נֹטֵל לְבָנָיו לְפָרֵשׁ בְּנִפְיוֹ עֲלֵיהֶם
 וְלִשְׁמַחַ עִמָּהֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב וּלְקַחְתֶּם
 לָכֶם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן. פְּרִי זֶה הוּא אֵילָן
 שְׂנִקְרָא עֵץ פְּרִי, וְנִמְצָא בּוֹ פְּרִי. עֵץ הָדָר
 – כְּמוֹ שְׂנַאָמֵר (תהלים צ) הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו.

בְּדַבּוּרָא, (ס"א בְּדַבּוּרָא) וְהַדְוּרָא (ס"א וְדַבּוּרָא) דִּקְלָא אֶתְפַּסֵּק
 מַיְהָ. דִּיקְנָא, וְהַדְוּרָא דִּדִּיקְנָא לָאו עַמּוּהָ, וְאַף עַל
 גַּב דְּאֶתְפַּסְיָא הַהוּא דַּרְנָא, פֶּל הַדְוּרָא דְגוּפָא בֵּיה
 תְּלִיָא. וְאֶתְפַּסֵּי וְאֶתְגַּלְיָא. וּבְגִין כֶּךָ עֵץ הָדָר אִיהוּ,
 עֵץ דְּכָל הַדְוּרָא דְגוּפָא בֵּיה תְּלִיָא, וְדָא אִיהוּ (בראשית

*) עֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי.

כִּפְתַּת תְּמָרִים, הֲכָא אֶתְפַּלִּילַת אֶתְתָּא בְּבַעְלָהּ בְּלָא
 פְּרוּדָא, בַּפּוֹת תְּמָרִים בַּחְדָּא. וְעַנְף עֵץ
 עֲבוֹת, תְּלַתָּא. וְעַלִּין דִּילִיָּה, דָּא בְּסַטְרָא דָּא, וְדָא
 בְּסַטְרָא דָּא, וְחַד דִּשְׁלִיט עַלִּיָּהוּ. וְעַרְבֵי נַחַל, תְּרִין.
 דִּלִּית לְהוּ רִיחָא וְטַעְמָא, כְּשׁוֹקוֹן בְּבִנֵי נֶשְׂאָ. (ובגין
 כַּד) לֹולֵב נָטִיל כְּלָהוּ, כְּחוּטָא דְשִׁדְרָה קִיּוּמָא
 דְּגוּפָא. וּמָה דְנִפְיָק לְבַר טַפַּח, הָכִי הוּא, בְּגִין
 לְאֶשְׁלֵמָא וְלְאַפְקָא כְּלָא, וְלְשִׁמּוּשָׁא בְּדָקָא חַזִּי.

לשון הקודש

וְעַנְף עֵץ עֲבוֹת - שְׁלֹשָׁה. וְעַלִּים שְׁלוֹ -
 זֶה בְּצַד זֶה, וְזֶה בְּצַד זֶה, וְאַחַד שְׁשׁוּלֵט
 עֲלֵיהֶם. וְעַרְבֵי נַחַל - שְׁנַיִם, שְׁאִין לְהֶם
 רִיחַ וְטַעַם, כְּשׁוֹקִים בְּבִן אָדָם. (ומפני כן)
 לֹולֵב נָטִיל כְּלָם, כְּחוּטָא דְשִׁדְרָה
 שְׁמַעְמִיד אֶת הַגּוּף. וּמָה שְׁיֻצָא חַחוּצָה
 טַפַּח - כֶּךָ הוּא, כְּדִי לְהַשְׁלִים וְלְהוֹצִיא
 הַכֹּל וְלְשַׁמֵּשׁ כְּמוֹ שְׁאָרֵיךְ.

לְבַא בְּבִנֵי אָדָם. קוּלוּ אִין עֵמוּ בְּדַבּוּרוּ
 (פּוּרָ), וְהַדְוּר (דַּבּוּר) שֶׁל קוּל נִפְסֵק מִמֶּנּוּ.
 זְקֵנוּ וְהַדְר זְקֵנוּ לָאו עֵמוּ, וְאַף עַל גַּב
 שְׁמַתְכַסִּית הַדְרָגָה הַהִיא, פֶּל הַדְוּר
 הַגּוּף תְּלִוּי בּוּ, וּמַתְכַּסֶּה וּמַתְגַּלֶּה. וּמִפְּנֵי
 כֵּן עֵץ הָדָר הוּא, עֵץ שֶׁכֹּל הַדְוּר הַגּוּף
 תְּלִוּי בּוּ, וְנַהוּ הוּא עֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי.

כִּפְתַּת תְּמָרִים - כָּאִן נִכְלַלַת אִשָּׁה
 בְּבַעְלָהּ בְּלִי פְּרוּדָא, כִּפְתַּת תְּמָרִים כְּאַחַד.

(ובגין כך) בְּהֵינִי זִינִין, בְּעֵי בַר נָשׁ לְאַתְּחֻזָּא קָמִי
 קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא. עֲלִין וּמְרַפִּין דְּהֵינִי תְּמָרִים,
 אִינוּן כָּל שְׂאֵר חֵילִין דְּאַתְּאַחְדָן בְּאִינוּן כְּנֻזִין
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא אַקְרִי בְּחוּז. כְּנֻזִין דְּפְעִינָן (ס"א
 לְאַתְּחֻזָּא) לְתַתָּא כְּנֻזִנָא דְלְעִילָא, דְּלִית לָךְ מְלָה
 בְּעֲלָמָא, דְּלֵא אֵית לָהּ דּוּגְמָא לְעִילָא, כְּנֻזִנָא
 דְלְעִילָא הָכִי אֵית לְתַתָּא, וּבְעֵי יִשְׂרָאֵל לְאַתְּחֻזָּא
 בְּרֻזָא דָא דְמְהֵימְנוּתָא, קָמִי קַדְשָׁא בְּרִידָא הוּא.

כְּתִיב (ויקרא כג) בַּסֶּכֶת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים, דָּא הוּא
 רֻזָא דְמְהֵימְנוּתָא, וְהֵאֵי קָרָא עַל עֲלָמָא
 עֲלָאָה אַתְמַר, וְהָכִי תְנִינָן, כִּד אַתְבְּרִי עֲלָמָא,
 אַתְמַר הֵאֵי קָרָא.

כִּד שָׂרָא חֲכָמָה לְנַפְקָא, מֵאַתָּר דְּלֵא יְדִיעַ וְלֵא
 אַתְחִזִי, כְּדִין גְּפִיק חַד מִשְׁחַתָּא, וּבְטִישׁ, וְהֵהִיא
 חֲכָמָתָא עֲלָאָה, נְצִיץ וְאַתְפְּשִׁט לְכָל סְטָרִין, בְּרֻזָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהִתְאַחֵז בְּסוּד זֶה שֶׁל
 הָאֲמוּנָה לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
כְּתוּב (ויקרא כג) בַּסֶּכֶת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת
 יָמִים. זֶהוּ סוּד הָאֲמוּנָה, וְסוּד זֶה נֶאֱמַר
 עַל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְכֵן לְמַדְנֵנוּ, כֵּאֲשֶׁר
 נִבְרָא הָעוֹלָם נֶאֱמַר פְּסוּק זֶה.

כֵּאֲשֶׁר הִתְחִילָה חֲכָמָה לְצֵאת מִמְּקוֹם
 שֶׁלֹּא יָדוּעַ וְלֹא נִרְאָה, אִזּוּ יוֹצֵאת מִדְּהַ

(מפני כן) בְּמֵינִים אֵלוּ צָרִידָא בְּן אָדָם
 לְהִרְאוֹת לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. עֲלִים
 שֶׁל אֵלוּ הַתְּמָרִים, הֵם כָּל שְׂאֵר חֵילוֹת
 שְׁמֵתֵאֲחִזִים בְּאֵלוּ הַכְּנֻזִיִּים שֶׁהַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בָהֶם, מִפְּנֵי שְׁצָרִיכִים
 (לְהִתְאַחֵז) לְמַטָּה בְּדִגְמַת לְמַעְלָה. שְׂאִין לָךְ
 דְּבַר בְּעוֹלָם שְׂאִין לוֹ דְּגְמָא לְמַעְלָה.
 בְּדִגְמָא שֶׁל לְמַעְלָה כֵּן יֵשׁ לְמַטָּה.

דְּמִשְׁכְּנָא עֲלָאָה. וְהָהוּא מִשְׁכְּנָא עֲלָאָה, אִפִּיק שִׁית
 סְטָרִין, וּבְדִין תְּהוּא נְעִיצוּ דְּמִשְׁחָתָא נְהִיר לְכֻלָּא,
 וְאָמַר בְּסִפְתַּת תְּשִׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים.

מָאן סִפְתַּת חָסֵר ו'. דָּא מִשְׁכְּנָא תְּתָאָה, דְּאִיהוּ
 כְּעֵשְׂשִׁיתָא, לְאַחֲזָאָה לְכָל נְהוּרִין, וּבְדִין
 אָמַר, בְּסִפְתַּת תְּשִׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים. מָאן שְׁבַעַת יָמִים.
 מִעֲלָמָא עֲלָאָה לְתְּתָאָה, דְּכֻלְּהוּ קִיּוּמֵי בְּקִיּוּמָא,
 לְאַנְהָרָא לְהָאֵי סִפְתַּת. וּמָאן אִיְהִי. דָּא (עמוס ט) סִפְתַּת
 דְּוִיד הַנּוֹפֶלֶת. סִפְתַּת שְׁלוֹם. וּבְעֵי עַמָּא קְדִישָׁא
 לְמִיתָב תַּחֲוֹת עֲלָאָה, בְּרֹזָא דְּמִהִימְנוּתָא, וּמָאן
 דִּיתִיב בְּצֻלָּא דָּא, יְתִיב בְּאִינוּן יוּמִין עֲלָאִין.

וְעַל דָּא כְּלָהוּ בְּסִפְתַּת בְּסִפְתַּת וְחַד בְּסוּפּוֹת שְׁלִים,
 חַד שְׁלִים, לְאַחֲזָאָה דְּמָאן דִּיתִיב בְּצֻלָּא דָּא,
 יְתִיב בְּאִינוּן יוּמִין עֲלָאִין לְעִילָא, דְּקִיּוּמִין עַל הָאֵי

לשון הקודש

יָמִים. מִי הֵם שְׁבַעַת יָמִים? מִעוֹלָם
 הַעֲלִיּוֹן לְתַחֲתוֹן, שְׁכֻלָּם עוֹמְדִים וּמְזֻמְנִים
 לְהָאִיר לְזוּ הַסִּפְתַּת. וּמִי הִיא? זוּ (עמוס ט)
 סִפְתַּת דְּוִיד הַנּוֹפֶלֶת. סִפְתַּת שְׁלוֹם. וְצָרִיךְ
 הָעַם הַקְּדוֹשׁ לְשַׁבֵּת תַּחַת הַצֵּל שְׁלָה,
 בְּסוּד הָאִמוּנָה. וּמִי שִׁיּוּשֵׁב בְּצֵל זֶה,
 יוֹשֵׁב בְּאֵלוּ הַיָּמִים הַעֲלִיּוֹנִים.

וְעַל זֶה כָּלָם בְּסִפְתַּת בְּסִפְתַּת, וְאַחַד
 בְּסִפְתַּת שְׁלֵם. אַחַד שְׁלֵם, לְהִרְאוֹת שְׁמִי

אֶחָת וּמִכָּה, וְהַחֲכֵמָה הִיא הַעֲלִיּוֹנָה
 מְאִירָה וּמִתְפַּשְׁטֶת לְכָל הַצְּדָדִים בְּסוּד
 הַמְשָׁכֵן הַעֲלִיּוֹן. וְהַמְשָׁכֵן הַעֲלִיּוֹן הִיא
 מוֹצִיאָה שְׁשֵׁה צְדָדִים, וְאִזּוּ הַנִּיּוּצוֹן הִיא
 שֶׁל הַמְּדָה מְאִיר לְכָלָם, וְאָמַר בְּסִפְתַּת
 תְּשִׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים.

מִי הוּא סִפְתַּת חָסֵר ו'? זֶה מְשָׁכֵן תַּחֲתוֹן,
 שְׁהוּא כְּעֵשְׂשִׁיתָא, לְהִרְאוֹת אֶת כָּל
 הָאוֹרוֹת. וְאִזּוּ אָמַר בְּסִפְתַּת תְּשִׁבּוּ שְׁבַעַת

תִּתְּאָה, לְאַנְהָרָא לִיָּה, לְחַפְיָא עָלֵיָה, וְלֹא־אֲנָא עָלֵיָה,
בְּשַׁעְתָּא דְּאַצְטְרִיד.

וְתוּ, בְּלַחוּ אֶקְרוּן סְבוֹת בְּשְׁלִימוֹ, וּכְתִיב סֶפֶת
חֶסֶר, דָּא עָלְמָא תִּתְּאָה, דְּבָעָא בְּהַנִּי שְׁבַעָה
יוֹמִין (דף קפ"ז ע"א) קְדִישִׁין, לְמִיזֵן לְשָׂאָר מְמָנֵן רַבְּרָן
דְּעַמִּין, בְּעוֹד דְּאִיָּהי נְטָלָא חֲדוּה בְּבַעְלָה, וְלֹא
יְקַטְרְגוֹן חֲדוּתָא, בְּגִין דִּיתְעַרְבּוֹן (ס"א דִּיתְעַדְנִין)
בְּהַהוּא מְזוּנָא, קְרַבְּנִין דְּלַחוּן סְגִיָּאין יִתִּיר מְשָׂאָר
יוֹמִין, בְּגִין דִּיתְעַסְקוֹן בְּהוּ, וְלֹא יִתְעַרְבוֹן לְבַתָּר
בְּחֲדוּה דִּישְׂרָאֵל. וּמֵאן חֲדוּה דִּישְׂרָאֵל, דָּא יוֹמָא
תְּמִינָאָה דְּעַצְרָת.

וְתָא חַזִּי, בְּעוֹד דְּאִינוּן שְׂאָר מְמָנֵן חֲדָאן, וְאַכְלִין
בְּהַהוּא מְזוּנָא דְּמִתְקַנֵּי לוֹן יִשְׂרָאֵל. אִינוּן
מִתְקַנֵּי כּוֹרְסִיָּא לְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָּה הוּא מִתְּתָא,

לשון הקודש

וְלֹא יְקַלְקְלוּ שְׂמַחְתָּה, כְּדִי שִׁיתְּבַלְבְּלוּ
(שִׁיתְּעַדְנִין) בְּמִזוּן הַהוּא, הַקְּרַבְּנוֹת שְׁלָהֶם
רַבִּים יוֹתֵר מְשָׂאָר יָמִים, כְּדִי שִׁיתְּעַסְקוּ
בְּהֶם וְלֹא יִתְעַרְבוּ לְבִסּוּף בְּשְׂמַחָה שֶׁל
יִשְׂרָאֵל. וּמִי הִיא שְׂמַחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל? זֶה
יוֹם שְׂמִינֵי עַצְרָת.

וּבֵּא רָאָה, בְּעוֹד שְׂאֵלוֹ שְׂאָר הַמְּמָנִים
שְׂמַחִים וְאוֹכְלִים בְּמִזוּן הַהוּא שְׂמַתְקִינִים
לְהֶם יִשְׂרָאֵל, הֵם מִתְקַנֵּים כִּפְסָא לְקַבְּ"ה

שִׁישׁב בְּצַל זֶה, יוֹשֵׁב בְּאֵלוֹ הַיָּמִים
הָעֲלִיּוֹנִים לְמַעְלָה, שְׂעוּמָדִים עַל זֶה
הַתְּחִתּוֹן לְהַאִיר לוֹ, לְכַסּוֹת עָלָיו וּלְהַגִּין
עָלָיו בְּשַׁעָה שְׂצָרִיד.

וְעוֹד, בְּלֶם נִקְרְאִים סְבוֹת בְּשְׁלֵמוֹת,
וּכְתוּב סֶפֶת חֶסֶר, זֶה הָעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן
שְׂצָרִיד בְּאֵלוֹ הַשְּׁבַעָה יָמִים קְדוּשִׁים לְזוֹן
לְשָׂאָר הַמְּמָנִים הַגְּדוּלִים שֶׁל הָעַמִּים,
בְּשַׁעָה שֶׁהִיא לוֹקַחַת שְׂמַחָה בְּבַעְלָה,

וְלִסְלָקָא לִיָּה לְעִילָא, בְּאִינוּן זִינִין, וּבְחֻדוֹתָא,
וּבְהַלּוּלָא, וְלֵאקָפָא מִדְּבַחָא. כְּדִין אִיְהִי סְלָקָא,
וְנִטְלָא בְּרַפָּאן וְחֻדוֹתָא בְּבַעְלָהּ.

וּשְׂאֵר חֵיווּן רַבְרָבָן מְמַנָּן דְּעַמִּין, אֲכֻלָּן וּמִדְּקוֹן
וְרַפְסָן וְאַתְזוּנוּ. וְאִיְהִי נִקְטָא נִפְשָׁאן
בְּעַנוּגִין לְעִילָא, כְּמָה דְאַתְמַר. בֵּינוּן דְנִחְתָּא, וְאִיְהִי
נִקְטָא כָּל בְּרַפָּאן וְכָל קְדוּשִׁין וְכָל עַנוּגִין, וַיִּשְׂרָאֵל
כָּל הַיָּמִי שִׁבְעָה יוֹמִין הָיוּ מְשַׁכִּין לָהּ בְּאִינוּן עוֹבְדִין
דְּקָא עֲבָדִין וּמְקַרְבִּין בְּחֻדָּהּ, כְּדִין נִחְתָּא לְקַרְבָּא
בְּבִנְיָא, וְלִמְחֵדֵי לֹון יוֹמָא חַד, וְהַהוּא יוֹמָא אִיְהוּ
יוֹמָא תְּמִינְאָה, בְּגִין דְּכָל שִׁבְעָה יוֹמִין אֲחֻרְנִין
בְּחֻדָּהּ. וְעַל דָּא אִיְהוּ תְּמִינְאָה, וְתְּמִנְאָה יוֹמִין
כְּחֻדָּא. וּבְגִין כַּד אֲקַרִי עֲצִירַת: כְּנִישִׁין. כְּנִישִׁין
כְּלָהּוּ בְּהַאי יוֹמָא. וְאֲקַרִי שְׁמִינִי, וְלִית שְׁמִינִי אֵלָא
מִגּוֹ שִׁבְעָה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַבְּרָכוֹת וְכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְכָל הָעַנוּגִים,
וַיִּשְׂרָאֵל כָּל אֵלּוֹ הַשִּׁבְעָה יָמִים הָיוּ
מוֹשְׁכִים אוֹתָהּ בְּאֵלּוֹ הַמַּעֲשִׂים שֶׁהֵם
עוֹשִׂים וּמְקַרְבִּים לָהּ, אִם יוֹרְדַת
לְהַתְקַרֵּב בְּבִנְיָהּ וּלְשַׁמַּח אוֹתָם יוֹם
אַחֵר. וְהַיּוֹם הַהוּא הוּא יוֹם שְׁמִינִי, מִשּׁוּם
שֶׁכָּל שִׁבְעָה יָמִים אַחֲרָיִם אֵתָּה. וְעַל זֶה
הוּא שְׁמִינִי, וְשִׁמּוּנָהּ יָמִים כְּאַחֵר. וּמִפְּנֵי

מִלְמַטָּה, וְלַהֲעֵלוֹת אוֹתוֹ לְמַעְלָה בְּאֵלּוֹ
הַמִּינִים, וּבְשִׁמְחָה, וּבְהַלְלָהּ, וּלְהַקִּיף
הַמְזַבַּח. אִם הִיא עוֹלָה וְלוֹקַחַת בְּרָכוֹת
וְשִׁמְחָה בְּבַעְלָהּ.

וּשְׂאֵר חֵיוֹת גְּדוֹלוֹת מְמַנּוֹת הָעַמִּים,
אוֹכְלוֹת וְשׁוֹחֲקוֹת וְרוֹמְסוֹת וְנִזְנוֹנוֹת. וְהִיא
נוֹטְלַת נִפְשׁוֹת בְּעַנְגָּה לְמַעְלָה, כְּמוֹ
שְׂאֵמְרָנוּ. בֵּינוּן שִׁיּוֹרְדַת, וְהִיא לוֹקַחַת כָּל

כְּתִיב (איוב א) **יְהִי שֵׁם יי' מְבוֹרָךְ. מָאִי מְבוֹרָךְ. (אֵלֶּא**
כְּלָא יָדַע), אֲבָל רִזָּא חָדָא יָדַע חַד מִחֲבַרְנָא,
בְּמַדְבְּרָא אַחְזִיאוּ לִיה בְּחֵלְמָא, וְרַבִּי יִצְחָק בְּפִתּוּרָא
שְׁמִיָּה. מָאִי מְבוֹרָךְ. שִׁירוּתָא קָשָׁה, וְסוּפִיָּה רַךְ.
מ"ב קָשָׁה, וְדִינָא אִיהוּ וְדָאִי. (וּלְבַתֵּר בְּךָ) בְּגִוּוֹנָא דָא,
יּוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב, דְּהָא בְּאַרְבַּעִין וַתְּרִין (וּבְרִזָּא
דמ"ב) אַתְּוּן אַתְּבְּרִי עֲלֵמָא, וְעַל דָּא אַתְּבְּרִי בְּדִינָא.
לְבַתֵּר רַךְ, וְעַל דָּא תְּנִינָן, כָּל שִׁירוּתֵינִן קָשִׁין, וְסוּפָא
דְּלֵהוּן רַכִּין. (ס"א דָא בְּמ"ב וּבְרִזָּא דְאַרְבַּעִין וַתְּרִין אַתְּוּן אַתְּבְּרִי עֲלֵמָא וְעַל
דָּא אַתְּבְּרִי בְּדִינָא לְבַתֵּר בְּךָ בְּגִוּוֹנָא דָא) בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב
קָשָׁה בְּדִינָא. בְּיוֹמָא דְעֲצֶרֶת רַךְ בְּחֻדוּהָ.
תָּא חֲזִי, מָה בֵּין דִּינָא עֲלָאָה, לְהֵאִי דִינָא. דִּינָא
עֲלָאָה שִׁירוּתָא וְסוּפָא קָשָׁה, וְלִית מָאן דִּיקוּם
בֵּיה, וְכָל מָה דְאֵזִיל אַתְתַּקֵּף, וּבַתֵּר דְשִׂאֲרֵי, לָא

לשון הקודש

(ובסוד מ"ב) אותיות נבְּרָא העולם, ועל זה נבְּרָא בְּדִין. לבסוף רַךְ. ועל זה למדנו, כָּל הַהֲתַחֲלוֹת קָשׁוֹת, וְסוּף הַכֹּל רַךְ. (זה מ"ב ובסוד של ארבעים ושתים אותיות נבְּרָא העולם, ועל זה נבְּרָא בְּדִין לבסוף בְּגִמְטָה זֶה) בְּיוֹם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב קָשָׁה, בְּדִין. בְּיוֹם שֶׁל עֲצֶרֶת רַךְ, בְּשִׁמְחָה.

בא וּרְאָה מַה בֵּין דִּין עֲלִיּוֹן לְדִין זֶה. דִּין עֲלִיּוֹן תַּחֲלָתוֹ וְסוּפוֹ קָשָׁה, וְאִין מִי שִׁנְעַמַד בּוֹ, וְכָל מַה שֶׁהוֹלֵךְ מִתַּחַם,

זֶה נִקְרָא עֲצֶרֶת - כְּנוּם. מִתְכַּנְּסִים כָּלֵם בְּיוֹם זֶה. וְנִקְרָא שְׁמִינִי, וְאִין שְׁמִינִי אֵלֶּא מִתּוֹךְ שְׁבָעָה.

כְּתוּב (איוב א) **יְהִי שֵׁם ה' מְבוֹרָךְ. מַהוּ מְבוֹרָךְ? (אֵלֶּא הַכֵּל יָדוּע) אֲבָל סוּד אַחַד יָדַע אַחַד מִחֲבַרְנֵי, בְּמַדְבַּר הָרְאוּ לוֹ בְּחֵלוּם, וְשִׁמוֹ רַבִּי יִצְחָק מִכְּפִתּוּר. מַהוּ מְבוֹרָךְ? רֵאשִׁיתוֹ קָשָׁה וְסוּפוֹ רַךְ. מ"ב קָשָׁה, וְדִין הוּא וְדָאִי. (אֲחַר כֶּךָ) כְּעִין זֶה יוֹם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב, שְׁחַרֵּי בְּאַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם**

סָלִיק מִנִּיהַ, עַד דְּאָכִיל וְשִׁעֵי כֹּלָא, דְּלֹא אֲשַׁתְּאֵר
 כְּלוּם. אֲבָל דִּינָא אַחֲרָא דְתַתָּא, שִׁירוּתָא קָשָׁה, וְכָל
 מָה דְאֵזִיל אֶתְחַלֵּשׁ, עַד דְנִהִיר אַנְפִּין, כְּגִוּוֹנָא (כ"א)
 דֹּא דִינָא דְנוֹקְבָא) דְנוֹקְבָא דְחַלְשׁ חִילְהָא.

אֵימַתִּי אַתְעַר דִּינָא דְלְעִילָא לְמוֹשְׁרֵי עַל עֲלֻמָּא.
 בְּיוֹמָא דְטוֹפְנָא. וְעַל דָּא לָא אֲשַׁתְּאֵר
 כְּלוּם בְּעֲלֻמָּא, בַּר הַהוּא תִּבּוּתָא דְנַח, דְאֵיחֵי
 כְּגִוּוֹנָא עֲלָאָה, דְסָבִיל לְהַהוּא תּוֹקְפָא. וְאִי לָאו
 דְזַמִּין קִדְשָׁא בְרִידָא הוּא, וְאֲשַׁתְּכַח בְּרַחֲמֵי עַל
 עֲלֻמָּא, כָּל עֲלֻמָּא אֶתְאָבִיד, דְכִתִּיב, (תהלים כט) יי'
 לְמַבּוּל יֵשֵׁב, וְעַל דָּא לָא שְׂרִיָּא דִינָא דְלְעִילָא
 עַל עֲלֻמָּא, דְלֹא יָכִיל עֲלֻמָּא לְמַסְבֵּל לֵיהּ, אֲפִילוּ
 רַגְעָא חֲדָא.

לשון הקודש

נשאר כלום בעולם חוץ מהתבה והיא
 של נח, שהיא כדגמא העליון שסבלה
 לפת הדין ההוא. ואלולי שהזמין הקדוש
 ברוך הוא ונמצא ברחמים על העולם,
 כל העולם היה נאבד, שכתוב (תהלים כט)
 ה' למבול יושב. ועל זה לא שורה דין
 שלמעלה על העולם, שלא יכול העולם
 לסבל אותו אפלו רגע אחד.

ולכסוף ששורה, לא זן משם עד
 שמבלה ומכרית הכל שלא נשאר כלום.
 אבל דין אחר שלמטה, ראשית קשה,
 וכל מה שהולך - נחלש, עד שמאיר
 פנים, כדגמת (זה דין של הנקבה) הנקבה
 שגחלש כחה.
 ממתני התעורר דין שלמעלה לשרות
 על העולם? ביום המבול. ועל זה לא

אֲדַחֲכִי הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכִי וְחֲדִי. וְקָפוּ עֵינָיו,
 וְחָמוּ חֲמֻשָּׁה מַאיֵנוֹן פְּרוּשִׁים, דְּהוּוּ אֲזִלִּי
 אֲבִתְרִיהִי, לְמַתְבַּע לִיָּהּ. קָמוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה מָה שְׁמַךְ. אָמַר, נְהוּרָאִי סָבָא, בְּגִין
 דְּנְהוּרָאִי אַחֲרָא אֵית גַּבְּן. אֲזִלוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֵינוֹן
 חֲבַרְיָא עֲמִיה תְּלַת מִילִין, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְאֵינוֹן
 אַחֲרָנִין, מָה אַרְחָא דָּא גַבְיִינוּ. אָמְרוּ, לְמַתְבַּע לִיָּהּ
 לְהֵאֵי סָבָא, דְּמִימּוּי אֲנָן שְׁתָּאֵן בְּמַדְבְּרָא. אַתָּא רַבִּי
 שְׁמַעוֹן וְנִשְׁקִיָּהּ, אָמַר לִיָּהּ, נְהוּרָאִי שְׁמַךְ, וְנְהוּרָא
 אַנְתְּ, וְנְהוּרָא עַמְךְ שְׂרִי.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דניאל ב) הוּא גַלְא עֲמִיקְתָּא
 וּמְסַתְרָתָא יָדַע מָה בַּחֲשׂוּכָא וְנְהוּרָא עֲמִיה
 שְׂרָא. הוּא גַלְא עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְרָתָא, קַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא גַלְי עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְרָתָא, דְּכָל עֲמִיקִין סְתִימִין

לשון הקודש

תִּקְוָן הַזֶּה, שְׁמִימִיּוֹ אֲנִי שׁוֹתִים בְּמַדְבַּר.
 כָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן וְנִשְׁקוּ. אָמַר לוֹ, שְׁמַךְ
 נְהוּרָאִי, וְאִזְרֵה אֶתְהּ, וְאִזְרֵה עַמְךְ גַּמְצָא.
 פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דניאל ב) הוּא
 מְגַלְהָ עֲמִיקוֹת וְנִסְתָּרוֹת, יוֹדַע מָה
 בַּחֲשׂוּךְ, וְהַאֲזִיר שׁוֹרְהָ עִמּוֹ. הוּא גַלְא
 עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְרָתָא – הַקְדוּשׁ בְּרִיךְ
 הוּא מְגַלְהָ עֲמִיקוֹת וְנִסְתָּרוֹת, שְׁכַל
 הַדְּבָרִים הַעֲמִיקִים וְהַסְתָּמוּמִים הָעֲלִיוֹנִים

בְּתוֹךְ כִּד הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בּוֹכֵה וְשֹׁמֵחַ.
 נִשְׂאוּ עֵינָיו וְרָאוּ חֲמֻשָּׁה מַאֲלֵה הָאֲנָשִׁים
 הַפְּרוּשִׁים שְׁהָיוּ הוֹלְכִים אַחֲרָיו לְבַקֵּשׁ
 אוֹתוֹ. עָמְדוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִכָּאֵן
 וְהִלָּאָה מָה שְׁמַךְ? אָמַר, נְהוּרָאִי סָבָא,
 מִשּׁוּם שְׂיֵשׁ נְהוּרָאִי אַחַר אֲעֲלֵנּוּ. הִלְכוּ
 רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהַחֲבָרִים הָאֵלֶּה עִמּוֹ שְׁלֹשָׁה
 מִילִין. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְאֵלוֹ הָאֲחֵרִים,
 מָה דְרִךְ זֶה אֲעֲלֵכֶם? אָמְרוּ, לְבַקֵּשׁ אֶת